Európsky parlament
2024-2029

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

2024/0074(NLE)

19. 11. 2024

***

NÁVRH ODPORÚČANIA

k návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Dohody medzi Európskou úniou a Srbskou republikou týkajúcej sa operačných činností vykonávaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v Srbskej republike
(08441/2024 – C10-0086/2024 – 2024/0074(NLE))

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Spravodajca: Karlo Ressler

Označenie postupov

*	Konzultácia
***	Súhlas
***I	Riadny legislatívny postup (prvé čítanie)
***II	Riadny legislatívny postup (druhé čítanie)
***III	Riadny legislatívny postup (tretie čítanie)

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého v návrhu aktu.)

OBSAH

strana

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU.....5

DÔVODOVÁ SPRÁVA.....6

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

k návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Dohody medzi Európskou úniou a Srbskou republikou týkajúcej sa operačných činností vykonávaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v Srbskej republike
(08441/2024 – C10-0086/2024 – 2024/0074(NLE))

(Consent)

Európsky parlament,

– so zreteľom na návrh rozhodnutia Rady (08441/2024),

– so zreteľom na návrh Dohody medzi Európskou úniou a Srbskou republikou týkajúcej sa operačných činností vykonávaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v Srbskej republike (08447/2024),

– so zreteľom na žiadosť o udelenie súhlasu, ktorú Rada predložila v súlade s článkom 77 ods. 2 písm. b) a d), článkom 79 ods. 2 písm. c) a článkom 218 ods. 6 druhým pododsekom písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (C10-0086/2024),

– so zreteľom na článok 107 ods. 1 a 4 a článok 117 ods. 7 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na odporúčanie Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (A10-0000/2024),

1. udeľuje súhlas s uzatvorením dohody;

2. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade a Komisii.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

a. Súvislosti

Cieľom navrhnutého rozhodnutia Rady je schváliť Dohodu o štatúte medzi Európskou úniou a Srbskou republikou v súvislosti s činnosťami vykonávanými Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v Srbskej republike v súlade s nariadením (EÚ) 2019/1896 o európskej pohraničnej a pobrežnej stráži.

Jednou z úloh Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž (ďalej len „agentúra“) je spolupracovať s tretími krajinami v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje nariadenie o európskej pohraničnej a pobrežnej stráži, „a to aj prostredníctvom možného operačného nasadenia tímov riadenia hraníc v tretích krajinách“. Agentúra môže spolupracovať, v rozsahu potrebnom na plnenie jej úloh, s orgánmi tretích krajín príslušnými v záležitostiach, na ktoré sa vzťahuje nariadenie, a môže vykonávať činnosti súvisiace s európskym integrovaným riadením hraníc na území tretej krajiny so súhlasom tejto tretej krajiny.

Cieľom dohody o štatúte je pokryť všetky aspekty, ktoré sú potrebné na vykonávanie činností agentúry v tretích krajinách. Podľa článku 73 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2019/1896 v situáciách, ktoré si vyžadujú nasadenie tímov riadenia hraníc zo stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže do tretej krajiny, v ktorej budú členovia tímov uplatňovať výkonné právomoci, sa medzi Úniou a dotknutou treťou krajinou uzavrie dohoda o štatúte.

V súlade s nariadením o európskej pohraničnej a pobrežnej stráži a podľa článku 76 ods. 1 tohto nariadenia Komisia vo svojom oznámení COM(2021)0829 predstavila vzor dohody o štatúte, ako sa uvádza v nariadení (EÚ) 2019/1896, ktorý obsahuje osobitné ustanovenia na vykonávanie činností na území tretích krajín. Dohoda o štatúte so Srbskou republikou vychádza zo vzoru, ktorý vypracovala Komisia.

Komisia 16. októbra 2024 stručne informovala spravodajcov o pokroku dosiahnutom v rokovaniach o dohode o štatúte medzi Európskou úniou a Srbskou republikou. Dňa 14. novembra 2024 sa uskutočnilo aj stretnutie so zainteresovanými stranami zamerané na základné práva. Dohoda bola podpísaná 25. júna 2024 v Belehrade v Srbsku.

b. Stanovisko spravodajcu

Počas vrcholu migračnej a utečeneckej krízy v roku 2015 prišli do Európskej únie cez západný Balkán státisíce žiadateľov o azyl a migrantov, pričom Srbsko leží na jednej z hlavných trás neregulárneho zmiešaného pohybu. Migračný tlak na západobalkánskej trase bol v nadchádzajúcich rokoch značný, vytváral tlak na vonkajších hraniciach EÚ a bolo potrebné ďalšie úsilie na kontrolu migračného toku zákonným spôsobom v súlade s medzinárodnými a európskymi právnymi predpismi.

Spravodajca sa domnieva, že uzavretie formálnych a právne záväzných dohôd v rámci spolupráce s tretími krajinami má kľúčový význam pre zabezpečenie transparentnosti, verejnej kontroly a demokratického dohľadu nad takouto spoluprácou.

Štruktúrovaná a trvalá spolupráca s tretími krajinami má zásadný význam pre dosiahnutie cieľov európskeho integrovaného riadenia hraníc. Cieľom tejto spolupráce by malo byť posilnenie európskych pohraničných a návratových konaní, uľahčenie výmeny informácií a

analýzy rizík a zlepšenie efektívnosti návratových operácií. Okrem toho by mala podporovať tretie krajiny pri riadení hraníc a migrácie, a to aj prostredníctvom nasadenia stáleho zboru, ak je to potrebné na ochranu vonkajších hraníc a zabezpečenie účinného vykonávania migračnej politiky Únie. Posilnenie riadenia hraníc na migračných trasách je nevyhnutné na zníženie počtu neregulárnych príchodov, riešenie meniacej sa taktiky prevádzačov a zmiernenie rizík súvisiacich s obchodovaním s ľuďmi a organizovanou trestnou činnosťou. Posilnená operačná spolupráca zriadená dohodou bude zohrávať kľúčovú úlohu pri riešení neregulárnej migrácie a zlepšovaní regionálnej bezpečnosti.

Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž a srbské ministerstvo vnútra majú povinnosť dodržiavať ustanovenia nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej stráži a zabezpečiť plný súlad, a to aj v oblasti základných práv. Počas procesu udeľovania súhlasu v Európskom parlamente sa vysvetlenia, ktoré poskytli zainteresované strany v súvislosti s významom tejto dohody, ukázali ako uspokojivé. Dohoda so Srbskou republikou a prítomnosť príslušníkov Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž poskytnú ďalšie procesné prvky pri kontrole hraníc, ako sú operácie preverovania a brífingu, a zároveň tiež ochráni základné práva. Vzhľadom na značný počet ľudí, ktorí prechádzajú cez Srbskú republiku, aby sa dostali do EÚ, táto dohoda posilní našu podporu regionálnym partnerom tým, že poskytne základné odborné znalosti na účinné riadenie týchto tokov. V súlade s nariadením (EÚ) 2019/1896 o európskej pohraničnej a pobrežnej stráži dohoda umožňuje agentúre Frontex vykonávať spoločné operácie a nasadzovať stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže na celom území Srbska vrátane jeho hraníc so susednými krajinami mimo EÚ.

Spravodajca na záver konštatuje, že navrhovaná dohoda o štatúte je v súlade so vzorovou dohodou o štatúte, ktorú Komisia uviedla vo svojom oznámení o obsahu a ustanoveniach, ktoré by mali byť zahrnuté do konečnej dohody.

Keďže táto dohoda vstupuje do vykonávacej fázy, Parlament žiada, aby Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž bezodkladne informovala Európsky parlament o činnostiach, ktoré vykonáva v rámci vykonávania dohody o štatúte, a pripomína agentúre jej povinnosť zahrnúť do výročných správ posúdenie spolupráce s tretími krajinami v súlade s článkom 73 ods. 8 nariadenia (EÚ) 2019/1896.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti spravodajca odporúča, aby Parlament návrh rozhodnutia Rady schválil.